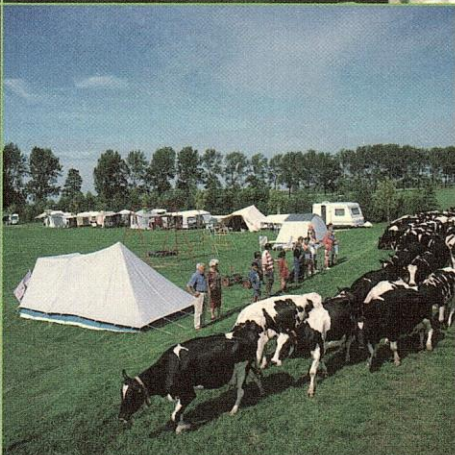

De dossierreeks *Ver-der* behandelt visies, trends en projecten over actuele onderwerpen uit de wereld van advies- en ingenieursbureau ARCADIS

Ver-der

Dossier Groene Ruimte

Nieuwe
impulsen
voor landelijk
gebied

Robuuste verbindingen

Proeftuin voor ontwikkelingsplanologie?

In 2018 moet in Nederland de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) klaar zijn. Hiermee wordt de schaal van natuurgebieden vergroot hetgeen ecosystemen en biodiversiteit verrijkt. Binnen deze structuur zullen de kernen van de grote natuurgebieden echter te ver uit elkaar liggen, schrijft LNV in 2000 in de nota 'Natuur voor mensen, Mensen voor natuur'.

Met name voor diersoorten die zich minder goed kunnen verplaatsen moeten daarom tegelijk met de EHS robuuste verbindingen worden aangelegd: landschappen met breedtes van vele honderden meters en soms tientallen kilometers lang. Voor in totaal 27.000 hectare zijn de zoekgebieden inmiddels afgebakend.

PLANOLOGISCHE BESCHERMING

Het budget om de verbindingen voor elkaar te krijgen is echter bij lange na niet toereikend om de benodigde grond op basis van vrijwilligheid te verwerven en voor de natuur in te richten. Dat is ook niet de bedoeling. De overheid zoekt naar mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer en combinaties met recreatie, waterbeheer, landschap en cultuurhistorie. Maar daarnaast zijn er sterkere economische functies nodig om het plaatje financieel rond te krijgen, zoals de aanleg van gehuchten, nieuwe landgoederen en zorgcomplexen. En dan komt een vorm van ontwikkelingsplanologie van pas, waarbij planologische ruimte wordt geboden om in samenhang met economisch sterke functies ook economisch zwakke natuur tot stand te brengen. Sterkere economische functies kunnen dan het geld genereren voor de robuuste verbindingen.

En pas daarna wordt de planologische bescherming op het gehele gebied van toepassing. Die aanpak biedt meer kans op tijdige realisatie dan het vooraf begrenzen van de locaties en het opleggen van planologische beperkingen.

MULTIFUNCTIONALITEIT

Kruisingen met snelwegen vragen om bijzondere aandacht; ook die moeten uiteraard robuust zijn. Er zijn natuurbruggen nodig met overkluizingen van enkele honderden meters. Voor de realisatie van ecoducten (voor een belangrijk deel gelegen in de zoekgebieden voor de robuuste verbindingen) is een budget van € 440 miljoen beschikbaar. Dat is voor ecoducten van een dergelijke omvang niet voldoende. Om aanvullende middelen te genereren is opnieuw multifunctionaliteit de oplossing, bijvoorbeeld door woningen, zorgcomplexen of winkelfuncties te combineren met de natuurbrug.

Met deze aanpak kan de realisatie van robuuste verbindingen wel eens een mooie proeftuin voor ontwikkelingsplanologie zijn. Aan provincies de uitdaging om met potentiële investeerders te zoeken naar combinaties van verdien capaciteit en natuur. <<

der